

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:-
Uw kenmerk:-
Bijlage(n):

Ons kenmerk: 163467
Contact: H. vd Linden/M. Simons
Doorkiesnummer: 010-5061710
E-mailadres: m.simons@bar-organisatie.nl
Datum: 9 februari 2021

Betreft: opsporingsvergunning aardwarmte

Geachte Raadsleden,

Rond de zomer van 2020 hebben wij u geïnformeerd over de aanvraag van Shell Geothermie B.V. (hierna Shell) en ENGIE Energy Solutions B.V. (hierna ENGIE) voor een opsporingsvergunning aardwarmte. Zoals u wellicht weet, is het Ministerie van Economische Zaken (i.c. Directie Warmte en Ondergrond) verantwoordelijk voor de afhandeling van deze aanvraag en is Staatstoezicht op de Mijnen de toezichthouder. De colleges van B&W van Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk alsmede het dagelijks bestuur van de betrokken waterschappen en het drinkwaterleidingbedrijf zijn door Gedeputeerde Staten bij dit proces betrokken

Op 20 januari 2021 zijn wij in kennis gesteld door het Ministerie van Economische Zaken dat de opsporingsvergunning voor aardwarmte Rotterdam-BAR verleend is aan ENGIE (als hoofdopdrachtnemer). Wij leggen u in deze brief uit wat dit voor onze gemeente betekent.

Het opsporingsgebied

ENGIE (en Shell) hebben een opsporingsvergunning verkregen voor het gebied zogenaamd 'Rotterdam-Bar' liggende in de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hoeksche Waard, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Zwijndrecht.

Wat is geothermie

Geothermie is lokale duurzame warmte uit de (onder)grond voor verwarming van woningen, kantoren, kassen en industrie. Het van nature aanwezige warme water wordt uit de ondergrond opgepompt en nadat de warmte (midden-temperatuur warmte) eruit is gehaald weer teruggepompt. Er wordt dus geen materiaal weggehaald uit de ondergrond.

Wat houdt deze vergunning nu in?

De nu verleende vergunning houdt in dat ENGIE en Shell op zoek gaan naar geschikte plekken binnen het zoekgebied 'Rotterdam-BAR'. Daarvoor krijgen ze in totaal een periode van drie jaar. In en rond het aangevraagde gebied liggen al een aantal olie- en gasvelden van de NAM. ENGIE en Shell moeten in contact treden met de NAM omdat er geen interferentie mag plaatsvinden met deze bronnen.

Op basis van deze vergunning mag er overigens dus nog niet worden 'gewonnen'. De vergunning is puur bedoeld om specifieke plekken op te sporen waar winning in de toekomst mogelijk is. Voor de winning van aardwarmte op die specifieke plekken volgen dan nog weer nieuwe vergunningen. Zo ver is het nog niet. Een uiteindelijk 'winningsplan' dient altijd door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurd te worden in dat latere stadium. Op voorhand willen wij u geruststellen dat het toepassen van geothermie in ons land zonder gevaar is omdat er zeer zorgvuldige onderzoeken aan de winning van aardwarmte aan voorafgaan waaronder seismische risicoanalyses per locatie.

Betrokkenheid gemeentera(a)d(en)

U heeft op dit moment voor dit dossier geen formele bevoegdheid. De informatievoorziening is nu zodat u weet hoe het traject verder verloopt. Uiteraard houden wij u op de hoogte op het moment dat ENGIE en Shell in een latere fase informatie hebben over mogelijke winningslocaties en zeker als dat op ons grondgebied betrekking heeft.

Meer informatie

Voor meer informatie verwijzen wij u ook naar het met ENGIE en Shell afgestemde persbericht (zie bijlage) en naar de officiële bekendmaking vanuit het Ministerie van Economische Zaken.

Bijlage

- Kennisgeving Ministerie van Economische Zaken iz opsporingsvergunning
- Persbericht

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Warmte en Ondergrond

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 20-1-2021

Betreft Verlenen opsporingsvergunning aardwarmte Rotterdam-Bar

Ons kenmerk

DGKE-WO / V-181

Besluit

Procesverloop:

- ENGIE Energy Solutions B.V. (hierna: ENGIE) heeft per bericht ontvangen op 26 juli 2018 een aanvraag ingediend voor een opsporingsvergunning voor aardwarmte, ingevolge artikel 6 van de Mijnbouwwet (hierna: Mbw). De aangevraagde geldigheidsduur van de vergunning is vijf jaar;
- de aanvraag bleek na indiening te concurreren met de aanvragen opsporingsvergunning aardwarmte voor de gebieden genaamd Rotterdam-Stad en Rotterdam 7. in de Staatscourant van 27 september 2018 (Staatscourant 2018, nr. 54014) is een uitnodiging geplaatst voor het indienen van concurrerende aanvragen voor het deel van de aanvraag Rotterdam-Bar dat in open gebied ligt. Binnen de termijn van dertien weken is een concurrerende aanvraag opsporingsvergunning aardwarmte ontvangen voor het gebied genaamd Midden-Delfland;
- per bericht van 11 november 2019 is door de aanvragers van de gebieden Rotterdam 7, Rotterdam-Stad en Rotterdam-Bar een gebiedswijziging van deze drie aanvragen ingediend. Het aangevraagde gebied Rotterdam-Bar is verkleind ten opzichte van de oorspronkelijk ingediende aanvraag. Het aangevraagde gebied Rotterdam-Bar is gelegen in de provincie Zuid-Holland, in de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hoeksche Waard, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Zwijndrecht. De oppervlakte van het gebied is 221,65 km². Door deze gebiedswijziging is er voor het aangevraagde gebied Rotterdam-Bar alleen nog sprake van concurrentie met het gebied Midden-Delfland. Tevens is de aanvraag dusdanig aangevuld dat Shell Geothermal B.V. (hierna: Shell) toegevoegd is als mede-aanvrager naast ENGIE, waarbij ENGIE beoogt uitvoerder blijft;
- TNO-AGE (hierna: TNO) heeft op verzoek van de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: Minister van EZK) per bericht ontvangen op 29 april 2020 advies uitgebracht (kenmerk: AGE 20-10.040). Per bericht van 21 juli 2020 heeft TNO een addendum uitgebracht op haar advies van 29 april 2020 (kenmerk: AGE 20-10.066);
- Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: SodM) heeft op verzoek van de Minister van EZK op 9 januari 2019 advies uitgebracht (kenmerk: 18323730). Per bericht van 17 januari 2020 heeft SodM aangegeven geen redenen te zien tot aanvulling op het uitgebrachte advies naar aanleiding van de aanvulling op de aanvraag;

- het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland (hierna: GS) heeft op verzoek van de Minister van EZK op 19 mei 2020 advies uitgebracht (kenmerk: ODH-2020-00064016);
- de Mijnraad heeft op verzoek van de Minister van EZK per bericht van 15 juli 2020 advies uitgebracht (kenmerk: MIJR/20198621).

Overwegingen met betrekking tot het besluit:

- voor het gebied waarvoor de opsporingsvergunning wordt verleend, geldt bij het in werking treden ervan niet een door een ander gehouden opsporings- of winningsvergunning voor aardwarmte. Hiermee is voldaan aan artikel 7, eerste lid, van de Mbw;
- voor het gebied waarvoor de opsporingsvergunning wordt verleend, geldt bij het in werking treden ervan niet een door een ander gehouden opslagvergunning. Hiermee is voldaan aan artikel 7, tweede lid, van de Mbw;
- de technische of financiële mogelijkheden van aanvrager geven geen aanleiding tot het weigeren van de gevraagde vergunning. Hiermee is voldaan aan artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, van de Mbw;
- de manier waarop aanvrager voornemens is de activiteiten, waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, te verrichten geeft geen aanleiding de vergunning te weigeren. Hiermee is voldaan aan artikel 9, eerste lid, aanhef en onder b, van de Mbw;
- aanvrager heeft niet onder een eerdere vergunning bij activiteiten als bedoeld in artikel 6, eerste lid, en artikel 25, eerste lid van de Mbw blijk gegeven van een gebrek aan efficiëntie of verantwoordelijkheidszin, daaronder mede verstaan maatschappelijke verantwoordelijkheidszin. Hiermee is voldaan aan artikel 9, eerste lid, aanhef en onder c, van de Mbw;
- het in de aanvraag aangeduide gebied betreft niet een gebied dat door de Minister van EZK niet geschikt wordt geacht voor de in de aanvraag vermelde activiteiten om redenen van het belang van het planmatig beheer en gebruik van delfstoffen en aardwarmte en nadelige gevolgen die voor de natuur of het milieu worden veroorzaakt. Hiermee is voldaan aan artikel 9, eerste lid, aanhef en onder f van de Mbw.
- conform artikel 11, tweede lid, wordt in een vergunning bepaald voor welk tijdvak zij geldt. Dit geschiedt zodanig dat het tijdvak niet langer is dan noodzakelijk om de activiteiten, waarvoor de vergunning wordt verleend, te verrichten. De vergunning wordt in afwijking van het aangevraagde verleend voor een periode van drie jaar;
- met betrekking tot de concurrentiesituatie met de aanvraag Midden-Delfland hoeft ten behoeve van de besluitvorming niet te worden afgewogen op grond van het in artikel 9, eerste lid, onder d, Mbw genoemde belang van het doelmatig en voortvarend opsporen en winnen, omdat de concurrerende aanvragen op grond van een ander onderdeel niet gelijkwaardig zijn gebleken. Het aangevraagde gebied Rotterdam-Bar wordt in het geheel vergund aan aanvrager.

Overwegingen met betrekking tot de ingediende adviezen:

- SodM merkt op dat de aanvragers voornemens zijn geothermie te winnen uit de Alblasserdam Zandsteen Member en lagen van Trias ouderdom. Het gaat om conventionele geothermie.
SodM merkt op dat ENGIE de beoogde uitvoerder is. ENGIE heeft zelf geen ervaring op het gebied van mijnbouwkundige processen.
SodM kan daarom op basis van resultaten uit het verleden geen oordeel vormen over haar efficiëntie en verantwoordelijkheidszin.

ENGIE heeft toegang tot de expertise van zustermaatschappijen STORENGY en Engie Reseaux, die ruime ervaring hebben in het buitenland in de uitvoering van mijnbouwkundige processen. SodM is van mening dat ENGIE de potentie heeft om een capabele operator te worden met de juiste technische competenties. SodM adviseert een toetsingsmoment als voorwaarde op te nemen, dat zes maanden voor aanvang van fysieke werkzaamheden moet plaatsvinden. SodM wil hierin toetsen of de door SodM opgestelde competentieprofielen juist zijn ingevuld en passend zijn bij de locatie-specifieke risico's. EZK merkt op dat de toetsing van de organisatie binnen het kader van de opsporingsvergunning nu plaatsvindt en niet zes maanden voorafgaand aan het uitvoeren van fysieke activiteiten. Wel wordt een voorschrift opgenomen, waardoor aanvrager een geactualiseerde organisatiestructuur en -invulling moet aanleveren bij de Minister van EZK, die aan SodM wordt voorgelegd.

In en rond het aangevraagde gebied liggen een aantal olie- en gasvelden van NAM. Er kunnen ook nog prospects in deze omgeving liggen. SodM adviseert aanvrager om in contact te treden met NAM om interferentie met opsporing en winning van koolwaterstoffen te voorkomen en de risico's op het aantreffen van vrij gas en olie te minimaliseren. SodM adviseert als voorwaarde op te nemen dat het resultaat van dit overleg zes maanden voorafgaand aan fysieke activiteiten wordt overlegd aan SodM. EZK merkt op dat aanvrager in het werkprogramma voor het boren aan dient te geven hoe wordt omgegaan met de risico's op het aantreffen van vrij gas en olie;

- TNO constateert dat de primaire doelreservoirs van de aanvrager het Alblasserdam Laagpakket en zandsteenlagen van Trias ouderdom zijn. Het doel is om de warmte te leveren aan het bestaande warmtenet van Warmtebedrijf Rotterdam.

Het aangevraagde gebied overlapt niet met bestaande vergunningsgebieden voor de opsporing of winning van aardwarmte of zout. Het aangevraagde vergunningsgebied overlapt met een aangevraagde opsporingsvergunning voor koolwaterstoffen genaamd Brielle. Verder heeft het aangevraagde gebied overlap met de winningsvergunningen voor koolwaterstoffen Rijswijk, Botlek III en Beijerland, vergund aan NAM. TNO adviseert de aanvrager om in contact te treden met de NAM, of TNO om de interferentie met de opsporing en winning van koolwaterstoffen te voorkomen en de risico's op het aantreffen van vrij gas te verkleinen dan wel weg te nemen.

Aanvrager gaat beperkt in op de mogelijke gevaren en bijbehorende risico's met betrekking tot het aantreffen van koolwaterstoffen. Aanvrager benoemt, gezien de aanwezige koolwaterstof velden in het aangevraagde gebied, dat in een later stadium een gedetailleerd geologisch model nodig is om de kans op de aanwezigheid van koolwaterstoffen te definiëren.

Aanvrager gaat beperkt in op de mogelijke risico's met betrekking tot bodembeweging ten gevolge van exploratie en/of productie van aardwarmte in het gebied. Aanvrager geeft aan in een later stadium een seismische risicoanalyse uit te voeren. Gezien de ligging in de tektonisch actieve West Nederland Bekken en de aanwezigheid van (majeure) breuken binnen het aangevraagde vergunningsgebied dient de aanvrager, bij het bepalen van de definitieve einddieptelocaties, in acht te nemen dat de afstand tussen de breuken en de einddieptelocatie van de injector mogelijk van invloed is op het voorkomen van eventuele seismische trillingen.

TNO ziet geen geotechnische belemmeringen om de opsporingsvergunning voor aardwarmte Rotterdam-Bar te verlenen aan aanvrager.

Het werkplan van aanvrager is voldoende, maar summier beschreven. Het bevat o.a. een evaluatie van bestaande seismiek, een ongespecificeerde risico analyse en een boorplan voor het boren van twee putten. Aanvrager vraagt een opsporingsvergunning voor aardwarmte aan voor een periode van vijf jaar. Het voorgestelde werkplan lijkt uit te gaan van één geothermisch doublet dat in ongeveer drie jaar gerealiseerd zal worden. TNO vindt daarom een duur van drie jaar beter passend bij het voorgestelde werkplan. EZK merkt hierover op dat de opsporingsvergunning wordt verleend voor een periode van drie jaar, omdat door de aanvrager in het werkplan is aangegeven dat de opsporingsactiviteiten met het realiseren van een doublet binnen drie jaar voltooid moeten zijn.

TNO vindt de omvang van het aangevraagde gebied groot, maar vooral nog passend omdat aanvrager zo de ruimte heeft om een geschikte locatie voor een doublet te onderzoeken. Aangezien slechts een enkel doublet in het werkplan is opgenomen stelt TNO voor dat aanvrager, voor het verstrijken van het tweede jaar na vergunningverlening, of voor aanvang van de boorfase indien deze eerder plaatsvindt, een geactualiseerd werkplan voorlegt aan de Minister van EZK. In het geactualiseerde werkplan wordt door aanvrager een concreter plan voor de ontwikkeling van geothermie in het gehele gebied voorgelegd. Op basis van dit plan kan de Minister van EZK mogelijk besluiten de vergunning te verlengen of te beperken tot het gebied waarvoor op dat moment concrete ontwikkelplannen beschreven zijn. Hierover wordt opgemerkt dat dat conform het advies van TNO een voorschrift wordt opgenomen in de vergunning waardoor de vergunninghouder voor het verstrijken van het tweede jaar na onherroepelijk worden van de vergunning een geactualiseerd werkplan overlegt aan de Minister van EZK. Mocht de vergunning voor die tijd worden samengevoegd met de vergunning Rotterdam 7, dan zal voor die nieuwe vergunning een geactualiseerd werkplan en geologische onderbouwing moeten worden ingediend.

TNO heeft in haar advies van 29 april 2020 per abuis de concurrentie tussen de aanvraag Rotterdam-Bar en de aanvraag Midden-Delfland niet meegenomen. EZK merkt op dat met de verkleining van de aanvraag Rotterdam-Bar mede getracht lijkt te zijn de overlap met Midden-Delfland op te heffen. Er resteert qua oppervlak echter een zeer beperkt gebied dat toch overlappend is. TNO heeft een addendum uitgebracht waarin zij deze concurrentiesituatie alsnog evalueert.

Beide concurrerende aanvragen geven aan dat ze de watervoerende lagen van de Schieland Groep als primair doelreservoir zien, met de lagen van Trias ouderdom als secundair doelreservoir. TNO merkt op dat de aanvrager van Midden-Delfland beoogt meerdere doubletten te realiseren, deels ook in het overlappende gebied, en is daarom van mening dat de concurrerende aanvrager een meer voortvarend en doelmatig werkplan laat zien. TNO acht het resterende gebied van Rotterdam-Bar dermate groot dat aanvrager voldoende ruimte heeft om het voorgestelde werkplan uit te laten voeren;

- GS heeft bij haar advies betrokken de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hoeksche Waard, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Vlaardingen en Zwijndrecht, het waterschap Hollandse Delta, de hoogheemraadschappen Delfland en Schieland en de Krimpenerwaard. Het drinkwaterbedrijf Oasen is ook bij het advies betrokken.

De gemeentes Albrandswaard, Barendrecht, Nissewaard en Rotterdam hebben een reactie gegeven; deze reacties zijn verwerkt in het advies van GS. GS acht de nut en noodzaak van aardwarmte in de provincie evident en staat in beginsel positief tegenover initiatieven voor het opsporen en winnen van aardwarmte.

GS is van mening dat de aanwezige aardwarmte in de ondergrond van een bepaalde gemeente mede voor de verwarming in die betreffende gemeente moet worden aangewend.

GS constateert dat het Natura 2000-gebied Oude Maas in het aangevraagde gebied ligt. GS is van mening dat er een natuurtoets dient plaats te vinden. EZK merkt op dat deze toets plaatsvindt binnen het kader van andere vergunningenprocedures. Binnen de opsporingsvergunning vinden feitelijk geen handelingen plaats waarvoor een vergunning of ontheffing in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig is.

Daarnaast zijn er beschermingsgebieden voor grondwater aanwezig. GS merkt op dat binnen een beschermingsgebied voor grondwater op grond van de provinciale milieuverordening (hierna: PMV) geen opsporings- en winningsactiviteiten ontplooid mogen worden. EZK merkt op dat een vergunninghouder zich dient te houden aan wet- en regelgeving die binnen de PMV geldt; het verlenen van de opsporingsvergunning voor een gebied dat deels overlapt met een beschermingsgebied doet hieraan geen afbreuk.

GS constateert dat in het VG-Zorgplan reeds een inventarisatie is gemaakt van mogelijke risico's die kunnen spelen bij de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van dit project, zoals bij de te plaatsen boringen en bij de latere winning, maar er is nog niet beschouwd wat de kans is op dergelijke risico's voor omwonenden, gebouwen en infrastructurele projecten bij dit project. Zij adviseert voor de ingediende opsporingsaanvraag een eerste risicobeoordeling voor met name de boorwerkzaamheden en de ontwikkeling van de bronnen (verziltiging, bodemdaling) te laten uitvoeren. GS adviseert een voorwaarde op te nemen omtrent het goed onderzoeken, alsmede het goed afdichten, van scheidende lagen, welke tijdens het boren worden doorboord. GS adviseert een voorwaarde op te nemen met betrekking tot de te gebruiken materialen om lekkages in de ondergrond gedurende de gehele winningsperiode te voorkomen. GS merkt op dat er in het gebied primaire waterkeringen aanwezig zijn die gevoelig zijn voor zetting van de ondergrond. Zij is daarom van mening van opsporing niet kan worden gestart zonder berekeningen en monitoring van de effect op waterkeringen. GS is van mening dat er al maaiveld daling kan plaatsvinden tijdens het testen van de putten. Tevens adviseert zij een voorschrift op te nemen omtrent het vroegtijdig opstellen van een monitoringsplan. EZK merkt hierover op dat het buiten de reikwijdte van de opsporingsvergunning valt om eisen te stellen aan het boren en de te gebruiken materialen in de put. SodM is verantwoordelijk voor het beoordelen van het werkprogramma voor het boren en testen, conform hoofdstuk 8 van de Mijnbouwregeling. De integriteit van de put en de effecten als gevolg van de winning – waaronder bodembeweging - worden door EZK beoordeeld als onderdeel van het winningsplan. De aanvrager moet beschikken over een winningsplan waarmee is ingestemd door de Minister van EZK alvorens de winning mag aanvangen.

GS merkt op dat er in het aangevraagde gebied een aantal bodemenergiesystemen aanwezig zijn – en is van mening dat er interferentie kan optreden met toepassing van aardwarmte in ondiepe reservoirs (Brussel Zand). EZK merkt op dat interferentie wordt beoordeeld als onderdeel van het winningsplan.

GS acht het aannemelijk dat de aanvrager kan voldoen aan financiële verplichtingen die kunnen ontstaan in geval van calamiteiten. GS is van mening dat de aanvrager wel zou moeten bijdragen aan het Waarborgfonds Mijnbouwschade.

- Concluderend is GS van mening dat aanvrager het project weldoordacht aanpakt met een uitgebreide analyse van de werkzaamheden en de daarbij behorende risico's. Tevens is aanvrager al in gesprek op diverse niveaus om tot draagvlak en afzetgebied te komen voor de te winnen aardwarmte. De volledigheid van de aanvraag en de beschreven werkwijze passen goed in het beeld van een zorgvuldige benadering om te kunnen komen tot een breed gedragen initiatief, waarbij ook veel aandacht is voor omgevingsbelangen;
- De Mijnraad adviseert de Minister van EZK de opsporingsvergunning aardwarmte Rotterdam-Bar te verlenen onder voorwaarden. De Mijnraad adviseert tevens de opsporingsvergunning te verlenen voor een periode van drie jaar. De Mijnraad baseert dit advies op de volgende overwegingen. De Mijnraad onderschrijft het advies van TNO, dat de omvang van het aangevraagde gebied passend is en de termijn van de aangevraagde vergunning van drie jaar beter aansluit in relatie tot het gepresenteerde werkplan voor het realiseren van één doublet. De Mijnraad merkt op dat in het aangevraagde gebied diverse breuken zijn. De Mijnraad adviseert de aanvrager om het doorboren van deze breuken, dan wel een doublet met daarbij een put aan weerszijden van een breuk te voorkomen, teneinde geïnduceerde breukbewegingen te voorkomen. In een deel van het vergunningsgebied bevindt de beoogde aquifer voor aardwarmte winning zich in de nabijheid van een aantal uitgeproduceerde olievelden van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.. De kans dat aardolie in het water aanwezig is en tevens de waterdruk significant lager is dan hydrostatisch, is daarom reëel. Zowel in de fase van het bepalen van locatiekeuze van het doublet als in de boor- en putttest-fasen zal hiermee rekening gehouden moeten worden.
- De provincie merkt verder op in haar advies dat - in het gebied van de gevraagde opsporingsvergunning - primaire en regionale waterkeringen aanwezig zijn, die gevoelig zijn voor zettingen in de ondergrond. De Mijnraad adviseert de Minister van EZK in overleg te treden met het Hoogheemraadschap van Delfland om duidelijkheid te verkrijgen over de aard en mate van deze gevoeligheden, teneinde mogelijke mitigerende maatregelen te definiëren. EZK merkt hierover op dat het hoogheemraadschap, net als de overige decentrale overheden, opnieuw om advies worden gevraagd in de procedure voor het winningsplan. In deze procedure worden de kans en effecten van bodemdaling beoordeeld.
- Over de concurrentiesituatie merkt EZK het volgende op. Ten behoeve van de besluitvorming hoeft niet te worden afgewogen op grond van het in artikel 9, eerste lid, onder d, Mbw genoemde belang van het doelmatig en voortvarend opsporen en winnen, omdat de concurrerende aanvragen op grond van een ander onderdeel niet gelijkwaardig zijn gebleken. Evenwel maakt EZK hierover haar overweging kenbaar. Alle adviezen en de aanvragen wegende is EZK van mening dat het werkplan van de aanvrager van het gebied Rotterdam-Bar doelmatiger en voortvarender is dan dat van de concurrerende aanvrager.

Gelet op:

de artikelen 6, 7, 9, 11, eerste tot en met vierde lid, eerste volzin, 12, eerste lid, 13, 15, 16, 17, eerste lid en 105, derde lid, van de Mijnbouwwet, alsmede artikel 1.3.1 van de Mijnbouwregeling.

Besluit

Artikel 1

Aan ENGIE Energy Solutions B.V. en Shell Geothermal B.V. (hierna: de vergunninghouder) wordt een opsporingsvergunning voor aardwarmte verleend voor het gebied genaamd Rotterdam-Bar.

Artikel 2

ENGIE Energy Solutions B.V. wordt degene die de werkzaamheden uitvoert of daartoe opdracht verleent, als bedoeld in artikel 22, vijfde lid, Mbw.

Artikel 3

De vergunning geldt voor het gebied dat ligt in de provincie Zuid-Holland, in de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hoeksche Waard, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Zwijndrecht en wordt begrensd door de rechte lijnen tussen de punten zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1:

Punt	X	Y
1	73859,906	436722,063
2	79849,544	436720,158
3	80498,024	436098,420
4	81212,564	436719,725
5	84299,552	436718,743
6	86000,000	432000,000
7	89834,885	433502,366
8	89241,343	435153,156
9	88400,000	434800,000
10	87696,227	436739,285
11	89011,916	436739,355
12	90459,066	435358,864
13	92575,447	435333,187
14	93051,524	436016,720
15	93862,230	435439,880
16	93207,376	433795,570
17	92387,153	432080,670
18	98848,409	433425,740
19	99427,266	433546,244
20	99433,120	432168,800
21	99352,773	424749,979
22	80520,000	424750,000

Bovenstaande coördinaten zijn weergegeven volgens het stelsel van de Rijksdriehoekmeting (RD).

Op basis van deze grensbeschrijving is de oppervlakte van het gebied 221,65 km².

Artikel 4

De vergunninghouder geeft uitvoering aan het werkplan dat onderdeel uitmaakt van de op 26 juli 2018 ingediende aanvraag.

Artikel 5

De vergunninghouder neemt bij de uitvoering van het werkplan de volgende voorwaarden in acht:

- voor het verstrijken van het tweede jaar na onherroepelijk worden van de vergunning overlegt de vergunninghouder een geactualiseerd werkplan aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat;
- zes maanden voorafgaand aan de uitvoering van fysieke activiteiten overlegt de vergunninghouder aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat een geactualiseerde organisatiestructuur en -invulling, conform de dan geldende technische standaarden, welke aan de inspecteur-generaal der mijnen wordt voorgelegd.

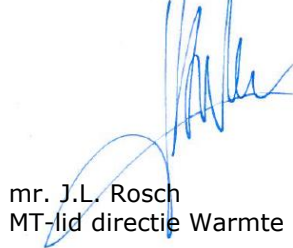
Artikel 6

De vergunning geldt vanaf het tijdstip waarop zij in werking is getreden tot drie jaar na het tijdstip waarop zij onherroepelijk is geworden.

De vergunning treedt in werking met ingang van de dag na die waarop de beschikking is bekendgemaakt.

Deze beschikking wordt bekendgemaakt door toezending aan de aanvrager. Van deze beschikking wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

mr. J.L. Rosch
MT-lid directie Warmte en Ondergrond

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit is verzonden, een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Economische Zaken en

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Warmte en Ondergrond

Klimaat, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.

Ons kenmerk
DGKE-WO/V-181

Afgifte opsporingsvergunning mogelijke proeflocatie aardwarmte

Aan Shell Geothermie en ENGIE is door het ministerie van Economische Zaken (EZK) medio januari een opsporingsvergunning verleend voor onderzoek in de regio naar geothermie, aardwarmte. Dit betekent dat deze bedrijven een onderzoek kunnen starten naar mogelijke locaties waar aardwarmte succesvol kan worden gewonnen. De komende jaren brengen Shell Geothermie en ENGIE de mogelijkheden voor aardwarmte in de ondergrond verder in kaart.

Vergunning voor onderzoek

Voor opsporing en winning van warmte dieper dan 500 meter is een vergunning nodig van de overheid (ministerie van EZK). De Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) - een dienst van EZK - houdt toezicht op de veiligheid voor mens en milieu bij de winning van aardwarmte.

Diverse vergunningen

Onlangs is er dus een vergunning afgegeven door het ministerie van EZK voor een onderzoek naar een geschikte proefboorlocatie. Zodra een locatie gevonden is, wordt door Shell Geothermie en ENGIE een vergunning aangevraagd bij het ministerie van EZK voor het mogen boren. De winning van aardwarmte vergt daarna nog een volgende vergunning. Vanwege de vele benodigde vergunningen gaat het hele traject tenminste drie jaar duren en dat alleen als er ook een geschikte proefboorlocatie is gevonden.

Traject van jaren

De provincie Zuid-Holland adviseert samen met andere partijen over de vergunning om aardwarmte te mogen opsporen én om aardwarmte te mogen winnen. De provincie vraagt advies aan de gemeente. Zodra een eventuele winning van de aardwarmte aan de orde is, wordt het mogelijk om bezwaar te maken bij de gemeente: de Omgevingswet geeft inwoners de mogelijkheid tot inspraak. Inwoners hebben dan alleen inspraak op het bovengrondse gedeelte van een aardwarmte-installatie.

Energietransitie

De gemeente Albrandswaard is positief over initiatieven voor het opsporen en winnen van aardwarmte en positief over de aanvraag van Shell Geothermie en ENGIE. Een belangrijk onderdeel van de energietransitie is namelijk het verduurzamen van de warmtevoorziening. In de regio is sprake van een groot aanbod aan restwarmte afkomstig uit de industrie van de Rotterdamse haven. Dit kan verder aangevuld worden met warmte uit de ondergrond.

Goed alternatief

Geothermie (aardwarmte) is bovendien een bewezen goed duurzaam en natuurlijk alternatief voor aardgas voor het verwarmen van huizen, kantoren, fabrieken en bedrijfspanden. De gewonnen warmte uit geothermie kan geleverd worden via de bestaande of nog aan te leggen warmtenetten.

[Duurzame alternatieven voor aardgas | Gemeente Albrandswaard](#)

[Veelgestelde vragen geothermie | Gemeente Albrandswaard](#)